

ליל שבת קודש פרשת קרח ה'תשס"א

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קפ"א, המדבר מפגם המחלוקת, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, פשמתקשרים בקשר איזה אנשים על איש אחד, אפלו אם הוא אדם חשוב יותר מהם, על כל זה יכולים להפילו, פי נתקבצים חלקי הכבוד שיש לכל אחד מהם, ועל ידי זה נתבטל חלק כבוד שלו, ונופל על ידם, בבחינת (איוב כ"ט): "ראוני נערים ונחבאו", שהקטנות בטל לפני גדלות, פי חלקי הכבוד שלהם פשנתקבץ ונתקשר יחד, הוא גדול מחלק כבוד שלו לבדו, אם לא שזה האיש שחולקין עליו הוא גדול במעלה מאד, עד שחלק כבוד שלו, גדול יותר מפל חלקי כבוד שלהם ביחד, אזי אדרבא נתבטלים הם לפניו בבחינת ראוני וכו' פנ"ל, אבל אם אין גדול כל-כך יכולים להפילו על ידי הקשר, אפלו אם כל אחד מהם נמוך ממנו, רק שלא יהיו רשעים, פי 'קשר רשעים אינו מן המנין' פמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין כו): פי רשעים אין להם חלק בכבוד, אבל אם אינו רשע ויש לו חיות מהנפש, יש לו חלק בכבוד ויוכלו להפיל מי שחולקים עליו על ידי הקשר פנ"ל, ועל זה התפלל יעקב שלא יזיק מחלקת קרח למשה רבנו, עליו השלום, ואמר (בראשית מ"ט): "בקהלם אל תחד כבודי", הינו שלא יתיחד ויתקשר חלקי הכבוד שלהם שיש לכל אחד מהם, פי הם היו "קרואי מועד אנשי שם" חשובים, וכשלא יתיחד ויתקשר חלקי הכבוד שלהם, בודאי יוכל משה לעמד נגדם להפילם, ומה שאמר כבודי, פי יעקב הוא בחינת הכבוד, פי הוא בחינות הנפש (שם מו): "כל הנפש הבאה לבית יעקב", וכשמפילין איזה אדם, עקר הנפלה שנופל לתאות נאוף, השם יצילנו:

כל הדברים שדוברין על הצדיק האמת ועל אנשיו, הם טובות גדולות מאד בגשמי וברוחני, וכמו שאיתא במדרש (תנחומא פרשת נצבים) על פסוק: "אתם נצבים" שנשמך לפרשת קללות לומר שכל הקללות הן הן המציבין אתכם: עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה כל אחד מישראל יש לו חלק בכבוד הקדוש ברוך הוא, שהרי נברא לגלות כבודו יתברך בעולם, וכמו שכתוב (ישעיה מ"ג) לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, וזהו עיקר התכלית, וכפי גודל חלקו בכבוד הזה, כן יש לו מלכות וממשלה בעולם, עד שכל חלקי הכבוד של אחרים, שהם קטנים בכבוד לפי ערכו, נופלים ומתבטלים מלפניו, אבל כשמתקבצים כמה אנשים ביחד, ויש לכל אחד חלק בכבוד הקדוש ברוך הוא, הרי ביחד הם מקבלים כח גדול, ויכולים להכניע כל הקמים נגדם, ולכן מחלוקת הוא דבר מסוכן מאד, כי כשמתקבצים חלקי הכבוד של כמה אנשים ביחד, הרי יש להם כח גדול, ויכולים להפיל ולהכניע מי שהם חולקים עליו, וכדוגמת נר יחידי, שנמס ונתבטל לגמרי בפני אבוקה גדולה, כי הנשמה משולה לנר, וכמו שכתוב (משלי כ) נר הוי"ה נשמת אדם, וכשנר עומד לבד יש לו כח להאיר, אבל מיד שמתקרב לפני אבוקה גדולה, נמס ונתבטל לגמרי, וכן הוא חלק נשמה יחידי, שמתבטל בפני חלקים הרבה, אם לא שהאיש הזה שחולקים עליו כל כך גדול, שהוא מאיר כמו אבוקה גדולה, עד שכל המתקבצים עליו, נופלים ומתבטלים לגמרי, מפני אורו הגדול כי רב הוא.

ומגלה לנו רביז"ל, שזה היה מחלוקת קרח על משה רבינו, כי קרח חשב שעל ידי שיקבץ כל אנשיו ביחד, יהיה לו כח להכניע ולבטל את משה רבינו עליו השלום, אבל הוא לא ידע שחלק הכבוד של משה רבינו היה הרבה יותר גדול מכולם ביחד, ולכן לא יוכלו לו כלל, ואדרבה היה להם מפלה גדולה, וכולם נתבטלו לגמרי.

והנה רביז"ל מסיים כאן, וכשמפילין איזה אדם, עקר הנפלה שנופל לתאות נאוף השם יצילנו, ועל פי זה מובן מאד מה שכתוב במחלוקת קרח וישמע משה ויפול על פניו, ואמרו חכמינו הקדושים (פנהרין ק"י) מה שמועה שמע, שחשדוהו באשת איש, ויפול על פניו, מפני הבושה, ולכאורה יפלא מאד שיחשדו את משה רבינו בחשד מוזר כזה? אבל על פי הנ"ל מובן מאד, כי נדמו לקרח ועדתו שהפילו את משה רבינו על ידי קיבוץ חלקי הכבוד שלהם, ועיקר הנפילה הוא לתאוות ניאוף רחמנא ליצלן, ולכן חשדו אותו על זה, אבל הם לא ידעו שאין להם שום מושג בגדולת משה רבינו עליו השלום, והכבוד שלו עולה ומתגבר על כולם, ולכן לבסוף כולם נתבטלו לפניו לגמרי.

והנה לכאורה יש כאן קושיא גדולה, כי רביז"ל אומר כאן רק שלא יהיו רשעים, פי 'קשר רשעים אינו מן המנין', ואם כן איזה סכנה היה למשה רבינו

במחלוקתו של קרח ועדתו, הרי לכאורה היו רשעים, וכמו שכתוב "את מחתות החטאים האלה בנפשותם וגו'", ולמה היה יעקב אבינו צריך להתפלל עליהם "בקהלם אל תחד כבודי", שלא יתקבצו חלקי הכבוד שלו למחלוקתם, הרי קשר רשעים אינו מן המניין, ומאיפוא יהיה להם כח בכלל? אבל באמת מובא (ע' בדעת זקנים מבעלי התוספות) ש"החטאים האלה" נאמרו על המאתיים וחמישים איש מקריבי הקטורת שנתפתו לדבר קרח, שהיו רשעים גמורים על שנתערבו על ריב לא להם, ולא היו צריכים להתערב במחלוקת כלל, אבל על קרח בעצמו נאמר "עיניו הטעותו", שחשב שיש לו חלק גדול בכבוד הקדוש ברוך הוא, שהרי ראה שלשלת גדולה של יוחסין יוצא ממנו עומדים על הדוכן, ובתוכם שמואל הנביא, ונדמה לו כסימן שחלק הכבוד שלו גדול מאד, ויכול להכניע את משה רבינו, ובוז מוכן מה שרש"י מביא, קרח שפקח היה מה ראה לשטות זה, אלא עינו הטעותו וכו', ולכאורה איפוא מצינו שקרח פיקח היה? הרי מי שרוצה כבוד הוא שומה ואינו פיקח כלל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' ס"ו קצ"ד), וכן מצינו שקרח היה לו עשירות גדולה (שמות רבה פרשה ל"א ס"ג), ועל פי רוב העשירים יש להם שגעון גדול (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' ס"ו ס"ד), אם כן איפוא מצינו שקרח פיקח היה? אבל על פי הנ"ל מוכן הענין מאד, כי היה פיקח על שהבין ענין מעלת חלקי הכבוד, ואיך כל אחד מישראל יש לו כח לגלות כבודו יתברך בעולם, ולפי סברתו היה הכבוד ראוי לו יותר מחמת שהוא ממשפחת יצחק, בן שני לקחת, לפני אליצפן בן עוזיאל שהוא בן רביעי, ויש לו חלק יותר גדול בכבוד, ובפרט כשראה גם שלשלת יוחסין יוצא מבניו, נדמה לו שבוודאי זכה לכבוד הזה, אבל לא הבין שהכבוד הזה הוא כבוד עליון, וצריך לבא מלמעלה ממנו יתברך, ואסור לאדם לקחת את הכבוד לעצמו כלל, כי צריך להיות בטל ומבוטל בתכלית הביטול, עד שיבוא הקדוש ברוך הוא ויתן לו את הכבוד (ע' ליקוטי מוהר"ן חלק ב' ס"ו פ'), וזהו עינו הטעותו, ומובא בספרים הקדושים (נועם אלימלך) מהו הלשון "עיניו" הטעותו לשון יחיד, ולא "עיניו" הטעותו, שהרי יש לאדם ב' עינים? אבל שני עינים נבראו אחד להסתכל על גדולת הבורא יתברך שמו, ואחד להסתכל על שפלות עצמו, והנה קרח שהיה משבט לוי ומנושאי הארון, בוודאי הסתכל תמיד בגדולת הבורא, אבל "עיניו" הטעותו מה שלא הסתכל על שפלות עצמו, מה שזהו העיקר, וכדברי רבינו"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' ס"ו ס"ז) והעיקר להסתכל על עצמו, עיין שם, כי נדמה לו שיש לו רשות לקבץ חלקי הכבוד שלו ושל בניו ובני ביתו, ולהתגבר על חלק הכבוד של משה רבינו עליו השלום ולהכניע אותו, אבל הוא לא הבין שחלק הכבוד של משה רבינו יותר גדול מכולם, שהרי משה רבינו מסר נפשו כל ימיו לגלות ולפרסם כבודו יתברך בעולם, והכבוד שלו היה בטל ומבוטל לגמרי, וכדרך הצדיקים שתמיד מבזים ומשפילים את עצמם, ומרגישים שאין מגיע להם שום

כבוד כלל, וכמו ששמעו פעם את רבי יצחק בלאזער ז"ל תלמידו של רבי ישראל סלנטר ז"ל חוזר ואומר לעצמו, בשעה שתלמידיו נשאו אותו על כתיפיו בשמחת תורה, "טראגט די נבילה, טראגט די נבילה" (תשאו את הנבילה, תשאו את הנבילה), כי היה כל כך מבוזה בעיני עצמו, עד שלא הבין למה נותנים לו כבוד בכלל, וכן שמעו מצדיק אחד שאמר בשעה שהיו המון אנשים דוחפים עצמם סביבו, "הנה הלוויה שלי, וכולם דוחפים לתפוס את הארון שלא יפול", כי הצדיקים כל כך בטלים בעיני עצמם עד שגדמה שלא מגיע להם שום כבוד כלל, ולכן כולם נפלו ונתבטלו מלפני משה רבינו לגמרי, ולא היה להם שום כח כלל, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים תמיד לצדיקים אמיתיים, ולכבד ולייקר אותם בכל מיני יקר וכבוד, עדי נזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת קרח ה'תשס"א

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רבינו"ל במעשה מבעל תפילה דף שם"ג עיין שם.

וגם אני, הראה לי המלך הדרך לענין שלי, וקבלתי משם מה שאני צריך, וכן היה להמלך אוהב נאמן שהיה אוהב, את עצמו עם המלך באהבה נפלאה ונוראה מאד מאד, עד שלא היה אפשר להם פלל שלא יראו זה את זה איזה שעה אך אף-על-פי-כן יש שעות, שצריכין להתפרד קצת והיו להם צורות, שהיו מצירין צורת שניהם, והיו משעשעין עצמן באלו הצורות בעת שנפרדו אחד מחברו, והצורות האלו היו מצירין איך המלך עם האוהב נאמן אוהבים עצמן ומחבקים ומנשקים עצמן באהבה גדולה, והיה סגלה לאלו הצורות, שמי שהיה מסתפל באלו הצורות היה מגיע לו אהבה גדולה מאד (הינו שמדת האהבה באה למי שהיה מסתפל באלו הצורות), וגם

האוהב נאמן קבל האהבה מן המקום שהראָה לו המלך, והגיע עת שהלכו פל הנ'ל, פל אחד ואחד למקומו לקבל משם פחו, דהינו המליץ והגבור וכל אנשי המלך הנ'ל, פל אחד ואחד עלה למקומו הנ'ל לחדש שם פחו.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביו"ל ממשיך לספר, וגם אני, הראָה לי המלך הדרך לענין שלי, וקבלתי משם מה שאני צריך. היינו הבעל תפילה המספר כל זה אמר שגם אותו, הראה לו המלך, שהוא מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא את הדרך לענין שלו שהוא דרך התפילה, כי אפילו מי שזוכה כבר לעסוק בעבודת התפילה, צריך לקבל עצות וההשכלות חדשות תמיד, איך לעסוק בתפילה באמת, כי הוא חסד מן השם יתברך שאנחנו יכולים לכנות אותו יתברך בתוארים כאלו האל הגדול הגיבור והנורא, ולולי רשותו יתברך לא היינו יכולים לתאר אותו בתוארים אלו (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' מ"ו), ולכן השם יתברך בעצמו מלמד אותנו דרך התפילה, וכן שמצינו שהקדוש ברוך הוא לימד את משה רבינו איך להתפלל לפניו, וגילה לו את י"ג מדות הרחמים להתפלל לפניו בעת צרה, וכל מה שאדם מוסף להתפלל לפניו יתברך כן זוכה לקבל עצות חדשות בענין התפילה תמיד.

וכן היה להמלך אוהב נאמן שהיה אוהב, את עצמו עם המלך באהבה נפלאה ונוראָה מאד מאד, עד שלא היה אפשר להם כלל שלא יראו זה את זה איזה שעה כי זהו שלימות מדת האהבה שאדם יאהב עצמו כל כך עמו יתברך עד שלא יהיה אפשר לו להפרד מאהבתו יתברך, בבחינת (שיר השירים ב') סמכוני באשישות ורפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני, כי אנחנו בוודאי אהובים עליו יתברך בכל עת ובכל שעה, שהרי אנחנו בנים אהובים אליו יתברך, וכמו שכתוב (דברים י"ד) בנים אתם להוי"ה אלהיכם, ואהבת האב על בנו תמיד, כי בין כך ובין כך אנחנו נקראים בנים, וכן צריך להיות אהבתו יתברך תמיד עלינו, עד שלא ניפרד מן האהבה כלל, וכמו שכתוב (דברים ו') ואהבת את הוי"ה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאריך, שזהו בחינת (דברים כ"ו) וה' האמרת היום וגו' וה' האמירך היום וגו', שאנחנו מתאהבים עמו יתברך והוא מתאהב עמנו.

אך אף-על-פי-כן יש שעות, שצריכין להתפרד קצת והיו להם צורות, שהיו מצירין צורת שניהם, והיו משעשעין עצמן באלו הצורות בעת שנפרדו אחד מחברו, והצורות האלו היו מצירין איך המלך עם האוהב נאמן אוהבים עצמן ומחפקים ומנשקים עצמן באהבה גדולה, והיה סגלה לאלו הצורות, שמי שהיה מסתפל באלו הצורות היה מגיע לו אהבה גדולה מאד (הינו

שמדת האהבה באה למי שהיה מסתפל באלו הצורות), כי הצורות האלו הם התפילין הקדושים, שעליהם נאמר (שיר השירים ה') שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך כי עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה, שהם מראים על עוצם האהבה שיש בינינו לבין השם יתברך, כי גם הקדוש ברוך הוא מניח תפילין כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו.) מנין שהקדוש ברוך הוא מניח תפילין שנאמר (ישעיה ס"ב) גשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו וגו', ובתפילין של הקדוש ברוך הוא כתיב מעלת ישראל (דברי הימים א' י"ז) ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, כי הקדוש ברוך הוא משתבח בשבחייהו דישאל, שנאמר ה' האמרת וגו' וה' האמירך, ובתפילין שלנו כתיב שבה הקדוש ברוך הוא, שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד ואהבת וגו' נמצא שהתפילין הם הצורות שמזכירים אותנו על אהבת השם יתברך, ואת השם יתברך כביכול על אהבת ישראל, ולכן התפילין הם סימן על דביקות (ליקוטי מוהר"ן חלק א' ס' ל"ח), כי עיקר הדביקות אליו יתברך הוא על ידי מדת האהבה, שמרוב אהבה אליו יתברך אינו יכול להתפרד ממנו יתברך כלל, ולכן אסור להסיח דעת מן התפילין, קל וחומר מציץ, מה ציץ שאין בה אלא אזכרה אחת נאמר והיה על מצחו תמיד שאסור להסיח דעת ממנו, תפילין שיש בהם כ"א אזכרות כל שכן שאסור להסיח דעת ממנה (יומא ז:), כי צריכין להזכיר עצמו תמיד ממנו יתברך, וכל רגע ורגע שאדם חושב ממנו יתברך הרי הוא מקיים מצות עשה של יחוד ה', וכן כל רגע שחושב מאהבתו יתברך הוא מקיים מצות עשה של אהבת השם שכל אלו הם מצוות תדיריות שאפשר לקיימם בכל עת. כמוכא ברמב"ם (הלכות דיעות).

וגם האוהב נאמן קבל האהבה מן המקום שהראה לו המלך, כי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו וכל אחד שמכין עצמו להתקרב אליו יתברך ולהתקדש באיזה מדה טובה, מן השמים עוזרים לו ומסייעים אותו להגיע אל קדושתו.

והגיע עת שיהלכו כל הנ"ל, פל אחד ואחד למקומו לקבל משם פחו, דהינו המליץ והגבור וכל אנשי המלך הנ"ל, פל אחד ואחד עלה למקומו הנ"ל לחדש שם פחו, כי מדת ההתחדשות מוכרח לכל אדם בעבודת השם יתברך, לחדש עצמו בכל עת, ולהתחדש דייקא בכל המדות טובות שקיבל על עצמו, לעבוד עליהם, ולא יהיו בעיניו כישנים וכאילו עבד עליהם הרבה, רק יתחיל בכל פעם כאילו עדיין לא התחיל כלל מעולם (ליקוטי מוהר"ן חלק א' ס' רס"א), ובדרך זה יזכה להתעלות ולהתקדש בכל מיני קדושות שבעולם, והשם יתברך יזכינו לחדש

כוחינו בעבודת השם יתברך ונזכה להיות קשורים ודבוקים בו יתברך תמיד מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת קרח ה'תשס"א

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעוויין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' י"ט, המדבר מפגם החקירות וממעלת התמימות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, עקר התכלית והשלמות הוא רק לעבד השם בתמימות גמור, בלי שום חכמות כלל פי יש מחקרים שאומרים, שעקר התכלית והעולם הבא הוא רק לדעת כל דבר פמות שהוא, פגון לידע הפוכב פמו שהוא, לידע מהותו ומפני מה עומד במקום ההוא, פי יש משפיל ומשפל ושכל, דהינו הפח המשפיל, והשכל בעצמו, והדבר המשפל, וזהו התכלית והעולם הבא אצלם, שיהיה נעשה אחד מהמשפיל והמשפל והשכל, והם מבליים ימיהם על זה בעולם הזה, לחקר ולהשיג המשפלות, וזהו התכלית אצלם, וזהו בעצמו העולם הבא לדעתם, רק שבעולם הזה שמלבשין בגוף, אין להם תענוג כל-פך מן החקירות, ובעולם הבא שיתפשטו מהגוף, יתענוגו מאד מזה ולדעתם הרעה, עקר השגת התכלית הוא על-ידי חקירות וחכמות חיצוניות שלהם, אבל באמת אצלנו עקר השגת התכלית הוא רק על-ידי אמונה ומצוות מעשיות, לעבד השם על-פי התורה בתמימות ובפשיטות ועל-ידי-זה בעצמו זוכין למה שזוכין, 'עין לא ראתה' וכו', פמו שכתוב (תהלים קי"א): "ראשית חכמה יראת ה'" - שעקר ראשית וקדימת החכמה הוא רק יראת ה', שצריך להקדים היראה להחכמה ותדע שאין הדבר פדעתם, חס ושלום פי אם-פן לא ישיגו התכלית, רק מתי מעט מעט מאד, דהינו הבעלי-שכל פילוסופים ומה יעשו קטני הערך, שאין להם שכל פזה לחקר חקירות, לדעת המשפלות, שהם רב ועקר העולם, איך ישיגו הם את התכלית, אבל באמת עקר השגת התכלית הוא רק על-ידי

תמימות דיקא, דהינו יראת-השם ומצוות מעשיות בפשיטות גמור (סוף קהלת): "סוף דבר הפל נשמע, את האלקים ירא ואת מצותיו שמור, כי זה פל האדם" הינו ששלמה המלך, עליו השלום, מלמד אותנו, שעקר השגת התכלית, שהוא בחינת סוף דבר, הוא רק על-ידי תמימות ופשיטות, ליראה את ה' ולשמר מצוותיו בפשיטות וזהו: "סוף דבר הפל נשמע, את האלקים ירא ואת מצותיו שמור", שזהו בחינת תמימות ופשיטות, ליראה את ה' ולקיים מצוותיו בעבדא וכו' בפשיטות פנ"ל, וזה שסים: "כי זה פל האדם"- הינו כי זה יכול פל אדם לקיים ולהשיג על-ידי-זה את התכלית, מאחר שעקר הוא "את אלקים ירא" וכו' על-כן יכול פל אדם להשיג התכלית, כי זה פל אדם יכול לקיים:

ובאמת הוא אסור גדול מאד להיות מחקר, חס ושלום, וללמד ספרי החכמות, חס ושלום רק הצדיק הגדול מאד, הוא יכול להכניס עצמו בזה, ללמד השבע חכמות, כי מי שנכנס בתוך החכמות הללו, חס ושלום, יכול לפל שם פי יש אבן נגף בכל חכמה וחכמה, שהיא בחינת עמלק, שעל-ידי האבן הנגף הזה יכולין לפל, חס ושלום פי עמלק היה פילוסוף ומחקר וכפר בעקר, כמו שפתוב (דברים כ"ה): "ולא ירא אלקים", דהינו שהוא רק נוהג על-פי חכמות, ואין לו יראה פלל אבל הצדיק פשוננס באלו השבע חכמות, הוא מחזיק עצמו ונשאך קיים על עמדו על-ידי אמונה, בבחינת (חבוקק ב): "וצדיק באמונתו יחיה", כי "שבע יפול צדיק וקם" (משלי כ"ד) הינו שהצדיק הגדול הולך דרך אלו השבע חכמות, ואף-על-פי ששם יכולין להחליק ולפל על-ידי האבן נגף, בחינת עמלק פנ"ל, אבל הצדיק-שבע יפל, וקם על-ידי אמונה פנ"ל, וזה "שבע יפול צדיק וקם" סופי-תבות עמלק, שהוא האבן נגף של השבע חכמות, שעל-ידו נופלין, חס ושלום, אך הצדיק שבע יפול, וקם על-ידי אמונה פנ"ל, וזה שפתוב במשה רבנו (שמות י"ז): "ויהי ידיו אמונה", במלחמת עמלק, פי על-ידי אמונה החליש את עמלק, דהינו החכמות והחקירות פנ"ל, וזה: "ויהי ידיו אמונה" 'ידיו-הינו בחינת מצוות מעשיות שהם בחינת אמונה, כמו שפתוב (תהלים קי"ט): "פל מצותיך אמונה" שעל-ידי אמונה ומצוות מעשיות, שהם הפך בחינת עמלק, החלישו פנ"ל ואמונה זה תפלה, כמו שתרגם: 'פרישן בצלו' פי התפלה משנה הטבע, ונתבטלין החכמות והחקירות, שהם הולכים על-פי הטבע וזהו עקר התכלית אצלנו, שתהיה התפלה נכללת באחדותו יתברך, בבחינת (דברים י): "הוא תהלתך והוא אלקיך", שהתפלה והשם יתברך אחד, פביכול, וזהו עקר התכלית באמת:

והמחקרים והפופרים מפרשים כל התורה פלה על-פי חכמות ואפיקורסות שלהם, שכל התורה, ואפלו מצוות מעשיות הפתובים בתורה, מפרשים הפל על-פי צורה ושכל לא מבעיא מעשיות הפתובים בתורה, אומרים שהם מרמזים רק על הנמשל והצורה לבד, דהינו שכליות שלהם, אלא אפלו מצוות מעשיות המפרשים בתורה, מפרשים הפל שהם מרמזים רק על שכליות וחכמות שלהם, וכופרים בפשוטו לגמרי וזהו בחינת מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (תנחומא והובא ברש"י תצא), 'שהיה עמלק חותך מילות וזרק פלפי מעלה' פי מילה היא מצוה ראשונה, שנצטוה בה אברהם אבינו, שהיה ראש למאמינים ועמלק, שהיא בחינת הפילוסופים והפופרים, הוא פופר בכל המצוות ומפרש הפל על שכליות לבד פנ"ל וזהו: 'חותך מילות וזרק פלפי מעלה' -שפופר במצות מילה, וזרקה פלפי מעלה אל השכל פי הם מפרשים הפל רק על שכליות לבד, וכופרים בעשיות המצוות פנ"ל אשרי מי שאינו יודע מהם פלל ועל-פן עקר הכנעתו- על-ידי אמונה, בחינת: "ויהי ידיו אמונה" וכו' פנ"ל: עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה ענין החכמות והחקירות בעבודת ה' מוזיק לאדם מאד, ומרחיק אותו מדרך התורה והאמונה באמת, כי עיקר היהדות הוא רק תמימות ופשיטות, לקיים את מצות התורה כמו שהם כתובים וכמו שמסורה לנו דרך חכמינו הקדושים מדור דור, ולא לחקור ולהתחכם בהם כלל, כי אפילו אלו הספרים שנתחברים מגדולי ישראל על ענין טעמי המצוות וביאורם, כמו ספר החינוך וכיוצא בו, אין הכוונה שזהו כל הטעם שלהם, וכאילו כבר ירדנו לעומק מושגה, אלא זהו טעם אחד מתוך אלף אלפי טעמים, בכדי לקרב את המצוה לשכלינו קצת על דרך דרוש, אבל עצם המצוה צריך להיות חוק אצלינו בלי שום טעם ושכל כלל, בבחינת (במדבר י"ט) זאת חקת התורה וגו', שכל התורה היא חוק בלי טעם, כי אנחנו מקיימים רצונו יתברך מחמת שהוא יתברך צוה אותנו, ולא מחמת שאנחנו מבינים את טעמי המצוות, מה שאין כן המחקרים שבאים מצד קליפת עמלק וכת דיליה, הם מסיתים בני אדם לקיים את המצוות מחמת המושכלות שבהם, מחמת שמבינים אותם, ומיד שאין מבינים אותם ויש להם קושיות, אין מקיימים אותם חס ושלום, וזה נדמה לאדם שאינו רוצה ליכנס לתוך רכב או אורון ולנסוע עמו עד שהוא מבין בדיוק כל חלק ממנו איך זה עובד, כי מי שהולך עם תמימות ופשיטות הוא נכנס לתוך הרכב או האורון והוא נוסע, אבל מי שהולך עם חכמות לא יגיע לשום מקום כלל, ואצל מחקרים כאלו עיקר התענוג הוא לעשות אחד מן המשכיל והמושכל והשכל, להבין למה כוכב זה עומד כאן ובצורה זו וכו',

ולמה כוכב אחר עומד במקום אחר ובצורה אחרת, והם מבליים ימיהם ושנותיהם על זה, ולא נשאר בידם כלום, כי לבסוף אין משיגים את עומק הענינים כלל, ורביז"ל נותן לנו הוכחה גמורה שאין האמת כדעתם חס ושלום, כי אם כן לא היו זוכין לתכלית זה רק מיעוטי אנשים מאד, כי כמה יש שיכולים לחקור בדברים עמוקים כאלו? הלא ההמון עם אינם מבינים כלל מהו המשכיל והמושכל והשכל, ולא איכפת להם כלל מכל הדברים האלו, ואיך יזכו הם אל התכלית? אלא סימן הוא שעיקר התכלית הוא רק תמימות ופשיטות גמור, לקיים את התורה והמצוות כמו שהם כתובים בלי חכמות כלל, כי גם הקדוש ברוך הוא כביכול "פשוט בתכלית הפשיטות" (שיחות הר"ן סי' ק"א), שזהו מה ששלמה המלך החכם מכל אדם מסיים את ספר קהלת, את האלהים ירא ואת מצוותיו שמור "כי זה כל האדם", היינו כי זה כל אדם יכול לעשות, לירא מפני הקדוש ברוך הוא ולשמור את מצוותיו בתמימות גמור, מה שאין כן ענינים של חקירות ומושכלות זה יכול רק בעלי השכל והפילוסופים, ואשרי מי שאינו יודע מהם כלל.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שענין החכמות האלו הוא מה שמונע בני אדם מלקיים מצוותיו יתברך כראוי, כי בכל פעם מתחכם ואומר אולי איני מקיים את המצוות בשלימות, ואולי איני יוצא ידי חובתי, וזה מחליש את דעתו ומתרשל מלעשות מה שיכול לקיים, וכן בענין לימוד התורה, כל החכמות האלו מונעים אותו מללמוד תורה בהתמדה, כי נדמה לו שצריך ללמוד בהבנה ובעמקות גדולה עם כל המפרשים, ומחמת שאין לו מוח מיושב לזה לכן אינו לומד כלום, אבל כשיודע שכל עיקר עבודתו יתברך הוא פשיטות ותמימות גמור, אזי אינו מסתכל על כל זה, רק מקיים את המצוות באיזה דרך שיכול, וכן לומד כפי הבנתו והדרגתו, אפילו באמירה בעלמא, ואז זוכה לטייל בכל מקומות התורה, בבחינת אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, שיש לו הלימוד שלו ביד, בפועל ממש, בבחינת ויהי ידיו אמונה, שהכוונה למצות מעשיות כנ"ל, ולכן אשרי מי שעובד את השם יתברך בתמימות ופשיטות גמור, ואינו נכנס לתוך חקירות וחכמות כלל, כי אז יזכה להשיג את התכלית שעליו נאמר עין לא ראתה אלקים זולתיך וגו', ויתענג על נועם זיו השכינה בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה הפגם של קרח היה הפגם של החקירות והחכמות במצוות התורה, שגדמה לו שיכול להתחכם במצוות התורה ולירד לעומקם ולשנותם כפי רצונו, ולכן התלוצץ ממצות התורה שמסר לנו משה רבינו, ואמר אם חוט אחד של תכלת פוטר את

הבגד, טלית שכולה תכלת בוודאי פטורה, וכן אם מזוזה אחת פוטרת את הבית, אזי בית מלא ספרים בוודאי פטורה, וכל זה פגם החקירות והחכמות, כי איך יחשוב שיודע למה חוט אחת פוטרת את הבגד? אין זה מחמת איזה סברא וטעם מדומה, אלא זה מחמת רצונו יתברך שרצה שנעשה חוט אחד בתוך הבגד, ובדיוק כמו התפילין הקדושים שהם צריכין להיות מעור בהמה טהורה ושחור ורצועות וכו', ובודאי היה אדם יכול לחשוב שיותר נאה ומפואר לעשות תפילין מזהב ומכסף וזה היה הידור מצוה, אבל זה שמות גמור, כי כך הוא רצונו יתברך שיהיה דייקא התפילין בצורה כזו, ורק בדרך זה נוכל להשיג אותו יתברך ולא באופן אחר (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ג), וכן הוא במצות ציצית, וכן הוא במזוזה, וכן הוא בכל המצוות, שהם צריכין להיות בצורה הזו שהקדוש ברוך הוא צוה אותנו, ולא להתחכם שיש דרך יותר טוב לקיים את המצות, ולכן "קרח" אותיות "חקר", כי היה חקרן במצוות התורה ונדמה לו שיכול לשנותם כפי שכלו, ובאמת היה רק לץ בעלמא, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מובא בפירש"י) שהסתובב בליצנותו כל הלילה ופיתה ראשי ישראל אחריו, כי תפס אומנתו של עמלק שהוא החקרן הגדול, והוא נקרא לץ, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש ריש פרשת יתרו) על הפסוק לץ תכה, זה עמלק, כי כל החכמות האלו הם סתם ליצנות בעלמא, שרוצה האדם לסור מדרכי התורה ומביא לעצמו ראיות מעוקמות מן המושכלות שלו, ולכן מיד אחר פרשת קרח בא פרשת חקת, שהוא ענין זאת חקת התורה, ללמד אותנו שכל מצוות התורה הם בחינת חק ואסור לנו להתחכם עליהם כלל.

וזהו מה שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש מובא בפירש"י) קרח שפיקח היה מה ראה לשטות זה וכו', ולכאורה קשה, אם באמת פיקח היה איך הגיע לשטות זה, ואם הגיע לשטות זה הרי לא היה פיקח? אבל על פי הנ"ל מובן מאד, כי דייקא על ידי שהיה "פיקח" וחקרן גדול, זה מה שהביא אותו לשטות זה, כי על ידי הפיקחות והחקירות שלו, זה מה שהביא אותו אחר כך לליצנות ולשטות, וללעוג ממצוות התורה וממשה רבינו עליו השלום, כי מיד שאדם הולך אחר שכלו וחכמתו, הוא עלול להכשל בטעותים רבים ולבא לידי מכשולות גדולות (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' י"ב), ולכן אשרי מי שהולך בתמימות ופשיטות תמיד כי אז פעם לא יכשל.

וזהו ביאור דברי המשנה (אבות א') משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע וכו' הם אמרו שלשה דברים הוו מתונים בדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סייג לתורה, אצל משה נאמר לשון קיבל אבל אצל יהושע נאמר לשון מסירה, כי קיבל היא בחינת קבלה שלימה ובאהבה וברצון, כמו מי שמכין לעצמו כלי לקבל בתוכה כל

מה שיתנו לו, וכך היה משה רבינו שביטל עצמו מכל וכל, ועשה עצמו כאין וכאפס, בבחינת (במדבר י"ב) והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה, ולכן היה כלי מוכשר לקבל בתוכו כל מצוות התורה בתמימות ופשיטות גמור, אבל מי שעדיין אינו אוהז במדריגה זאת, עליו נאמר מסירה, שהוא ענין של קבלה בעל כרחו, וכמו שנאמר (שם ל"א) וימסרו וגו' ואמרו חכמינו הקדושים בעל כרחם, כי אצל התלמיד יהושע שעדיין מקנא ואומר (שם י"ד) אלדד ומידד מתנבאים במחנה וגו' אדוני משה כלאם וגו' עדיין אין הביטול הזה בשלימות, ולכן מוסרים לו בעל כרחו, אפילו עדיין לא הכין כלי לקבל בתוכו, והם אמרו הווי מתונים בדין, היינו שתהיו מתונים להתנהג בפשיטות ובסבלנות, לגלות לכולם עוצם פשטות התורה, ואזי תהיו יכולים להעמיד תלמידים הרבה, כי זה יכולים כולם להבין, בבחינת כי זה כל האדם הנ"ל, מה שאין כן דרך של חריפות ועמקות וכו' אינו שייך רק ליחידי סגולה, ועשו סיג לתורה, היינו שלא תצא מחוץ להצמצום להתחכם על מצות התורה, שטלית שכולה תכלת יותר מהודר, או בית מלא ספרים, או תפילין של זהב, רק תעשו סיג לתורה, ותדע שמצות התורה הם צמצומים נפלאים איך להשיג את אלקותו יתברך, וכשמקיימים אותם בתמימות ופשיטות גמור אז זוכים להמדריגות הכי גבוהות, והשם יתברך יזכינו להכניס בעצמינו מדת התמימות והפשיטות, ונזכה להתדבק בו יתברך בדביקות אמיתי ונצחי, עדי נזכה להכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

